

Cyklos pěti postních kázání: „Cesta k životu: Od pokušení k vzkříšení“

Kázání 1/5 – 1. postní neděle (cyklus A)

Hlavní téma: „Komu patříš?“ – Co mě ve skutečnosti formuje: Bůh, nebo „chléb, jistota, moc“?

Bratři a sestry,

postní doba začíná zvláště: není to „hezký program na zlepšení“, ale **poušť**. Evangelium nás dnes vede na místo, kde si lze stěžovat na dojmy; **na poušti se snadno ukáže, kdo skutečně jsem a komu doopravdy patřím.**

Evangelista Matouš píše, že Ježíš byl „veden Duchem na poušť, aby byl pokoušen“. Je to docela podstatná věta: **poušť tedy není omyl ani trest. Je to prostor pravdy.** V té drsné samotě se ztiší hluk, který běžně člověka obklopuje, dochází k omezení „komfortu“, člověk nemůže utéct k tisíci náhradám, utéct od sebe. **Dříve nebo později vyplavou na povrch naše neuspořádané emoce, myšlenky, tužby, potřeby** – prostě vše, co má člověk potlačené a nevyřešené.

A ďábel nepřichází s něčím očividně zlým. Přichází dokonce s něčím „rozumným“ – a o to víc to může být nebezpečnější: **s nabídkami, které vypadají věrohodně, rozumně, logicky, ale ve skutečnosti člověka mohou odtrhnout od zdroje života, od Boha Otce.**

1) Pokušení chleba: „Zaříd si život sám“

„Jsi-li Syn Boží, řekni, ať se z těch kamenů stanou chleby.“

Ježíš se postí. Je hladový. A pokušení zní: **„Proč čekat na Boha? Proč snášet nedostatek? Udělej to hned. Máš na to.“**

Tohle je pokušení, které se u nás často tváří jako zodpovědnost:

- „Musím mít jistotu.“
- „Musím to držet pod kontrolou.“
- „Když si to nezařídím já, pak nikdo.“

Avšak ve chvíli, kdy se jistota stane naším „bohem“, začneme obětovat všechno: klid, vztahy, pravdu i svědomí. A Ježíš odpovídá větou, která je pro nás postní školou:

„Nejenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.“

Vůbec neříká, že chléb je špatný. Jen říká: **„Chléb není Bůh.“** O skutečném životě se nerozhoduje jen na úrovni „co sním“ a „co získám“, ale na úrovni: **komu věřím.**

Postní praxe: Zkusme si všimnout, kde nejvíce „panikaříme“, když něco nemáme. Právě tam se zjevuje náš „bůh“.

2) Pokušení senzací: „Dokaž to – udělej dojem“

„Vrhni se dolů, vždyť je psáno...“

Tady je ďábel rafinovaný: dokonce cituje Písmo sv. Nabízí duchovní zkratku: **„Udělej gesto, které všechny ohromí. Bůh tě přece zachrání.“** To je pokušení „víry jako show“, víry jako sebe-potvrzení. A také pokušení, které se nás dotýká velmi blízko:

- dělat dobré věci, aby mě lidé viděli,
- sloužit, aby mě lidé chválili,
- být „duchovní“, aby mě to vyvýšilo nad druhé.

Ježíš odpovídá: **„Nebudeš pokoušet Pána, svého Boha.“**

Jinými slovy: **„Bůh není můj nástroj pro budování image. Já nejsem režisér a Bůh kaskadér.“**

Postní praxe: Udělejme jeden konkrétní dobrý skutek ve skrytosti. Něco dobrého, o čem nebude vědět nikdo, kromě Boha Otce.

3) Pokušení moci: „Získej svět – jen trochu se pokloň“

„To všechno ti dám, když padneš a budeš se mi klanět.“ Tady už nejde o drobnosti. **Jde o uctívání. O to, před kým se vnitřně skláním.** Moc, vliv, vítězství, „být nahoře“. A často to ani není politická moc – někdy je to moc v rodině, v práci, ve vztazích: **potřeba mít poslední slovo, potřeba vyhrát, potřeba kontrolovat.** A Ježíš to razantně utne: **„Pánu, svému Bohu, se budeš klanět a jen jemu sloužit.“**

Tady je vrchol dnešního evangelia: **nejde jen o to „odolat špatnému“. Jde o to zvolit si, komu patřím.**

Co to znamená pro nás dnes: „Komu patříš?“

Všimněte si jedné věty, která se v pokušeních opakuje: **„Jsi-li Syn Boží...“**

Pokušení vždycky útočí na identitu. Ďábel jako by říká: **„Když jsi Boží syn, tak si to zaříd'. Když jsi Boží syn, tak to dokaž. Když jsi Boží syn, tak si vezmi moc.“**

A Ježíš ukazuje pravdu synovství:

- **Syn nekrade život, syn ho přijímá.**
- **Syn nebuduje slávu, syn důvěřuje Bohu Otci.**
- **Syn neuctívá moc, syn uctívá Boha Otce.**

V prvním čtení v knize Genesis člověk sáhne po „ovoci“, aby byl „jako Bůh“. V listě Římanům slyšíme, že Kristus je nový Adam, který místo uchvácení volí poslušnost a důvěru, a tím otevírá život pro nás.

Postní doba tedy není soutěž v pevné vůli. Je to návrat k pravdě: **Patřím Bohu Otci! Ne chlebu. Ne dojmu. Ne moci.**

Amen